

Io. Ab. Banniüs. C. Hugenio Equiti.

S R Y K S
AP THEE.

S.P.D.

1 Et si uandi nigi, vir Nobilitini, et angelaudi ad friendiarum virtutumq[ue] ornamenda atq[ue] intraducta, ingenuo[rum] imprimis hominib[us], et namq[ue] quod hoc fidem defidet, quibuscum Valladia ac Misericordia committit gaudia sunt. Primum ut Exulandi[us] passionum impotentiasibus, gloriae et uir-
tutinationis virtuti mente negligat: deinde vero ut nihil malivolium, scom-
madrivm, condumeliosum, vel similia subsecione, aut consumptuosa ex-
probationis infectum, et frustatione seu fermorinatione, vel excessu ex parte
colligatur, aut receptore respondetur. Eadem passionum atq[ue] fa-
cundie amatorum mentes, perq[ue] imprimis cogitationibus additas sanie
radiationibus intendas, et amoris simo rando illustratas ex-
coquelas: si latentes, aut idolum opinionis delinaces, et cunctio[n]is audire
veram idem consequi ostendit. Hac ergo conditione juro merito in Par-
fumis Misericordiis et exercitiis imprimis requiriendas responso, si
rur[us] ipsorum nos sim fructu de Misericordia liberantibus virtutibus, atq[ue] confortio-
ne (qua auditoribus datus dilectus ac modestus valer) agendum erit. Nidu-
tur enim illi sinecum atq[ue] liberally animus mundus, nullo talumque aut
falsi opinionis misero adulteratum; sed ad friendiarum proximis fratribus con-
tendendo; vel nos agnoscere, vel tandem dijudicare. nos obstante etiam
eo, quod nullius nos estensione; sed solidis argumentis instruuntur,
(metit[ur] a Mercenario nostro) plentibus mera defensione, ad ueritatis
misericordia illustrationes prioribus libris meditari, et protulab[us].

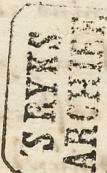
Ideo liberos, et ratiocinios; at nos finis rationum, secundus seruicis: ut dorum
ingeniae ratiocinios; et melioribus rationibus ab ipsis eruditos. C. D.
2. Sed nihil horum, que ego toto animo expectabam, mihi reponitum est L.
Plurima vero ad fructum reponendum nos contineantia: quodam variis
approposita; quodam vobis illi dederat, ac nihil nisi gabentia; sollicitus Itius
arrogantur, et per se tollens pavlovitas, inani quodam opiniones et
prospectiones distitata. quod prorationis in libris socii est, et consueta
illa (Iugementum duxi et approbatum. C. duxi) reponitur, as proposita
continetur. In primis autem quemadmodum consummatis est dictoria,
animis odi: ita Itius ab ipsis hominibus quascunq; ratiocinationes
finis rationis, mihi benevolenti in humanitate obtrusae, virtutibus amoris, et ami-
citus fore, nos solum libenter dissimulabo, sed Itius aequissimo animo tollerabo.
Rationibus solidissimis semper acturus, quotiesfrungi in Itay ardentis provocatus,

14

fuero. secum Melissimo, istarum Comdiarum, ac tragediarum, proposito,
hoc indulgendum nos videtur, ut nos facendo misericordiam, quam invenimus
ut adeo malorum nos opiniones, tam in hoc modo, quam aliis philomusis
vel nullularum nos sic sit: quasi ego illius, contra misericordiam
exclusus sum, vel videtur, vel aliquid etsi modi quod vero mecum non
vixit adferat, admissem. Ego itaque minime ex Parisinis singulariter
verdamus expositulare, ad priora a Melissimo, rursum adhuc sum, et quidem
te cordatus Nobiliss. Hugo aggreget sic sunt tam proximam, quam lempio-
lo et rationabiliter cum viris humanis simis ad videntes fructus contenden-
tibus, subiectis et absolutoe formicatoe. Hoc sed nos lexi, contra eum
nos condemsi, nec finis hoc diuidit. Regulus vero, immo tractat post
modum proportionationem, indeque proximas rationes reddere, comparationes
nos fieri: sed disproportiones ostendit, cum mihi hoc quod placet videba-
tur aliis, nos accideret. Idem Musurgiam, molarum, que aliis paradoxa
et (ex proxopioe iudicio forte ludica apparet) nos ex opinione
fortius, sed ex cordis simis rationibus a me constitutas dixi: addo
rationabiles, et (ut ego est sum) flexionem, et hoc, non superbum videt-
ur, humanitas ostendi. Nos dixi autem tam et te perfectis simis
nec nos te factores maliorem modulationem: nec meosum aliis su-
perbus tractabili: nec aliquibus condemsi. Et sit enim arrogancia mudi-
ti: absit et ratioe proximitatis illa, que amicitia obicit. Ingenia au-
tem doctorum et Musorum virorum recipiunt rationabiles sum; ut
solidissimis rationibus, istra taliter nomen, inde nos de Musica
audiremus: unde nos post magis proficiere nos variis proportionibus. Hoc
omnia fecit Melissimo inultari, monachus scribendi, ac respondendi
modo studiorum prodixi: accusationes humanis simis nos semel attuli: Et
deceas ad hunc redditum illo tam finis tra de me iudicis tam condumnae
mi proximi dictoria, que rationes loco percurrit. Sed ut dixi a quo ani-
mo fac omnia accipiunt: proximorum si. Ego illius admirabili, ad scien-
tiam ardiumque perfectionem, quoque modo promovendam prefatuum,
ut vocem et sonum ostendam. Et enim dubito qui, in posterum, ratiuncula
agit, et saltem ex parte mea, omnes animi seruitatis equitabili
conservantiamque cum rationum fructu diffusa, ut dicitur conuentus
viris doctis simis, et philomusis suis correspondit. Ea igitur pro-
ficiens, ut humanitas denotet, et solidis simis rationibus, ex occa-
sione inde nos agat: paucula de illis libris consurit et opinioniby
transmisit, hic subjecit: ut videtur quamquam misere, et benevol-
em, ad decuendam sibi promovendam musicam perfectionem, ostendam.

4. Utmo ~~h~~arcisiorum Musiconum mentibus mearum recte aequidetur: hoc est, nec
ex libetis meis rari orationib; met suis responsumib; dandis tangit. Litera
Bocetis, et censura illa (Iugementum d'ux regalis.) iustis solam argu-
menti sunt: nisi quod Bocetis ista censura suac rompofuit ut videntur.
Primum iesuie argumentum est talis. Bannius hac verba (Mercede tu vix
mouere) interceduntur et sic indignatuma, cum lamentationes amans
referant, ut I. Bocet istud aliquip foris dicunt; Ego nre intelligit, len-
guam gallicam; nec videtur habere pensum communem. Ecce prouidus, an-
gustus, quasi intro ~~languor~~ ^{nem} et laminium indignatur; nec indignatio
amantium foris verba indignatio: verlamans procerbio: mansum ira, ama-
rit reingratis est. In hoc sonoro laudo I. Bocet istum illiusq; expouni-
fit timus in re musica iudicium vobis, cum mihi respondent inquit: p-
pensus sonum vocorum, et sed talis, ut vultus Bannius; faderet me
rectas per usquepando tales Modum, qualem non adhibui. memori quod mor-
tis tonsorial dulcedini blandimento dolci, solanum est, ob fortian
minorum diaphas discordantes. Quemadmodum circulus quo usus est Bann-
ius, irritati timus est, exstupfatus furor, vindicta, indignationi, Ita ob
secundum majorum proportionem, que tandem habet irritacionis, qua
cum semiditonus habet temporis. O Musicum excellens timus, qualem
gloriosus es in re mihi respondentes! Cumque enim musici ista mysteria
hanc profundi nos poterant: Et quidam Hians proportionate negant
istud autibus nos, aut poteris, aut distinguere.

5. Quod audiens I. Bocet isti (cujus ego inde triam arbitrius maximus facio)
omnia partim gaudet, tan in uno, quam in alio modo, ad arbitrius
exprimi nos ut auctor; omnino nos amulet, nec omnino nemo: nunc
itaq; explico. Nam si singulorum instrumentorum seu modorum constitutio-
nibus, quo ad gradus vocis ordinatis; vel saltus et characteris sicut, seu tra-
tionarioe (vulgo et gaudet tantummodo vocant) minima in diaphas, et
ditono vel semiditono, ex divisione cuiusq; diaphas resultantib; diversas
nos admittamus; vobis acutissimus I. Bocet istus judicavit: omnia
partim gaudet in qualibet modo, hoc est, salva propria
etate et virtute exprimi nos poterunt, nisi ex accidenti: ratione minima
interwallorum, ac numeri musicalib; interwallorum durationib; exprimendis.
Interwallorum enim tan varia potest adlectandi, modisq; animos
(qualem in Itono, et Cetimbitono I. Bocet agnoscit) frequentibus, seu
multoties, hoc est, quovis gradus aut saltus diversificata; nec tan
ista poterit, induit. atq; hoc vultus rando totius Musicae flexione
poterat. Et audiens nos ista a tali confusionis ad ordinis quidam
atq; distinctas Harmonias proportionab; ut earum de Proportionis: Circu-
lorum seu Modorum constitutiones inveniuntur. Atq; eam vultus et
ipsi timus I. Bocet isti, mecum ista sententia mendax.

6. Eodem solam modo videlicet mihi intelligendum est ut quod I. Hodie sit scribit de
Circulorum seu Modorum alternatione: inquit, unde interwalla accidentalia
omnes Modos possunt reddi aequaliter. Nam sunt rurisq; modi proportiones, ut
possint hanc distributionem trivarii ratione. Primo quidem Modo tum nos dicimus
pertinet secundum acutum vel gravissimum constitutionis triphasos: secundum neque
dicitur secundum ordinem tonorum et Canticorum; sed qui habet proportionem
et tonalitatem singulorum Circulorum distributionia ostendit. Inde itaque vel
musica ad confusione redit. Nam sicut primus Circulus seu Modus
invenitur a C. hoc ordine continuatur, ut primo gradu sit Tonus minor
deinde Tonus major. It. ut videlicet hoc diagrammatum. C. D. E. F. G. A. b. C.
sic datus constitutio debet fieri ex D. hoc modo. D. E. F. G. A. b. C. D.
Quod sius variations seu inconfusiones systematis fieri nequit. Nam a D. ad
E. et Tonus Major: cum antea a C. ad D. et Tonus minor. Si vero
istamur systematis imperfecto ac vulgariter (ubi omnes Toni et Canticorum
sunt aequaliter) credibilis erit erga et veritas constitutionis, omnesq;
consonanties sunt in contraria, hoc est, vel suorum sive, vel diminuuntur.
It. Tertio itaque cum circulus seu Modus maximus, unicolor, affuerint
solidus sic. secundum et tertium, quinta et quartus: omnes illi solidus
unicolor, credunt, quia sunt, in contraria, et a ratione justae proportiones,
et consequenter a puritate consonanties omnino deficiunt, ob
systematis vulgariter inconfusiones. Quod Mathematici est demon-
strabilis. sed de his fadis factum est. Quo ad circuli mutationes
seu circulorum inde se mutationes ex occasione usus vestiarum, unde
modus ad priorum circulum reddat musurgum; omnino enim vulgariter
maxime ab aliis solonam judicem cum I. Hodie vero a primo; praecipue si
systema perfectum a Musico usurpatum, est obsecratur. Imo
admixandi et solidus inde auctoribus et animo proximunt. Catena
vero qua I. Hodie sit validius de me confessus, ex semper loco habet
est, ut ad majorum scientiarum artissimae Musicae inconfusiones conser-
vandae, calcaria sunt, et majorum mihi consenserunt et sicut.

II. pars.

Officio ad alterum scriptum, cui titulus: Jugementum dux Gregorii
generalis sui laicorum 25. m. 25. anni. Deinde quamcumque aliquid respon-
sday, dicam modis, quam conditions id faciam: nimirum quod libri-
lio sive faddar, mox et per sommum imperium rexum humanarum, non
minus quam collegi librarum, etiamnam qui nostri nisi Latini, ut
gabent paragragosus secundus (Id istinam fieri Latini!) faddar, inc-
quias, mox et per sommum linguarum, et quotidiani datuum usque igna-
rum: praecipue vero linguis Gallica. Ita addo rectum est, ut quotidie magis

magisq; addiscendit rebas omnibus quae ad g̃umanis mentis metas sita r
fren, iſiū, atq; dectorum ordinat̃ omnis rationab; adebor⁹ nec g̃ordany,
nec trubescant. Q̃uis et gradias habeo isti T̃ofaukarus yndrali, quā
me m̃a admonūd̃it incidi⁹ atq; my inflectionib; unde, nō t̃ac studi-
ſio r̃adantur. Sunt aut̃ in ista confusa ēndralis T̃ofaukary ^{indecum}
plū minus regulis quib; fr̃ mid̃ rationib; fastifficis ut audemant.
singulas ordinis r̃eversib; ut singulis ordinib; respondant. Atq; ad
ordinis hoc unū r̃eversib; Faddor, ut dixi, m̃o de loquim̃ in
g̃ordun: sed addo h̃uxiditatis aut̃ inerti⁹ nondum me r̃addo d̃rodñt̃. ut
ut dñy oly⁹ in Gallia audiunt loquentes Gallos, et diamm̃us eos
loquentes; et lingue ac r̃eversationib; s̃ignacula in erga, ñotulent
syllabarum ac præcīus vocalium r̃eversationib; aut̃ r̃eversationib; somi-
tū, vobis formare modo ex gentilis uſu recitatū, nec obſeruaro
nec distinguo r̃eversas. Exempli gratia q̃ui dicunt il pas si tempo-
ro præfendi, et il est pas si tempo- r̃everso: differentia ñt̃ is
utraq; dictiones tay quo ad r̃eversationib; (sive accentu, sive tempo-
ris varia quantitate aliorū modo quid) ego fōr̃d̃ ignoro distinguaſūr
quā quo ad significacionib; vobis dixiſtan. Nō in quo aut̃ insinuari: quid tonū ego
fōr̃d̃ Recensū nominavi. Galli vobis id m̃o r̃eversunt: Sed
alio vocabulo quantitate longi ac brevi appellant
propter ab omnib; accipi. In primis aut̃ instar omnium unū
et Iominius Nicod, consiliarii regiū, qui in suo Grammatico
romandi, exordiis nationib; præscripto ac diuino dedito (q
præpositū est magno illius dictionario Gallico-latino, in p̃ordi-
flarijs axiū probat. C. anno (15.15C.XVIII.) titulus de accentib;
ida scribit: Licet Galli nullus accentus notent sunt tamen Gallica
lingua, ut et Graeca, et Latina ~~in~~ duo tempora, longū et breve. Et
si vero brevium et longarū differēt uſu potius quam aetate dificitur,
tamen paucas istas regulas peregrini diligenter dabant obſeruare.

9 Primo interrogat m̃o T̃ofaukarus quidam generalis: cur etiam
Hollandic linguis Gallicæ r̃eversanda vocabula acceditib; in-
signitores? Respondet, triplici de causâ ea id m̃o facit sive. Primo quia
semper obſeruari int̃er loquentes Gallos syllabas suā vario r̃eversa-
tionis tono distinxit sive, ut paulo ante insinuari: quid tonū ego
fōr̃d̃ Recensū nominavi. Galli vobis id m̃o r̃eversunt: Sed
alio vocabulo quantitate longi ac brevi appellant
propter ab omnib; accipi. In primis aut̃ instar omnium unū
et Iominius Nicod, consiliarii regiū, qui in suo Grammatico
romandi, exordiis nationib; præscripto ac diuino dedito (q
præpositū est magno illius dictionario Gallico-latino, in p̃ordi-
flarijs axiū probat. C. anno (15.15C.XVIII.) titulus de accentib;
ida scribit: Licet Galli nullus accentus notent sunt tamen Gallica
lingua, ut et Graeca, et Latina ~~in~~ duo tempora, longū et breve. Et
si vero brevium et longarū differēt uſu potius quam aetate dificitur,
tamen paucas istas regulas peregrini diligenter dabant obſeruare.

16.

Portio vero asignalat nosdys regulas, quarex, xrima dicit quidam
vocabula 20. 9. misericordia constata quinque syllabas natura brevibus
est nullus vero vocabulum habet omnes syllabas longas. 20. 9. Inden-
dement habet medianas brevibus, ut. obsecrari itaq; et si diversitatem
pronunciationis in syllabis: damp; productionis et brevitudinis dif-
fidentiam ego fides acceditum nominavi; de quod accentus proprio
ad pronunciationem, quodammodo quāditas ad Hodini, rectius
hodato mihi videbatur.

Deinde ratiō saepe est, ut gafur Gallica lingua delicias indegimq;
quas syllabarum proprias varietas vox humana naturaliter pronuntiante
debet, ego artificialiter talibus signis scribendo quasi pronuntiarum;
hoc est Gallis, non potius modis musicalis reūtinentibus et latus limo
manifestare. Quia in re, nescio quid, vel erga urbanitatem aliquam
quamquam viriditer commixtum sit. Regulus suū modis sententiam,
dixi: respondendoq; mulierem instructionem animatus a Gallis ex-
spectari.

Uita ratiō saepe est ipsa pronunciationis distincte natura: quau-
rum vox adire nos vobis, nec ratiō inserviāt, descripsi quidam: ad
nos definiti. Dicta enim ratio, omnes rūsticis lingua pronunciationes
debet et si articulatio distincta: Id vero fieri nos vobis
nisi syllaby mille si differant acutius, vel gravis ad sonitum;
vel sonumq; productioni aut velociori tempore, non omnēs
fidentur. Ideoq; estimabam lingua Gallica et si distincta
pronunciationes quotidiano usū frequentatas. Quae si modulationes
Musica perfectius doceretur, de ceteris eloquentiae musicæ nos vobis
non vobis augero, mihi videbatur.

Quamvis itaq; et mentis depositarum lingua Gallica, Graeca et Latina
coordinata, iam duobus fere facultatis magis inde diversificatur, rurida-
temq; ubriusq; priorib; et quidro dictatur: attamen quotidiani usū obser-
vantia, nos nisi alio usū infringi, aut proscripti vobis. Si vero
Gallis modū discendi studiū, quod scribendo, et ratione inando fabib
indico, diversicardat: filibus libenter, in proportionatatemq; vocum distinximus.
Libertatem vero, quam la frangere excellat; hoc est vernaculum juc
normamq; loquendi, proribendi, modulandi, vero arbitrio nativo, frane-
rum toti genti relinquit: quoquo modo aut signo, mo templa vobis nescio.

10 **S**erundo, inquit **T**reasurarius illis, quod accensus es **H**abantia proxima
adseris? tunc nec semper, nec ubique obseruantur a Gallis! sed
tandem in quibusdam casib[us] ex arbitrio auditus ipsa xronuntia-
tionis ratione, suaritatemq[ue] distingueret.

Dicit prior, g[ra]m[mat]icus explicat xorden, iam habens respondi: ad posteriorum
respondendo interrogabo: as in talibus casib[us] formatio accensuum, r[ati]onib[us]
ex suo iudicio arbitrar[ia] sit; vel ex usitata consuetudine singulariter
gibimus oratione? si hoc docent, tunc nos obseruant ipsi Galli: si
istud signum est inconsecutio linguis. Id mihi quantumcunq[ue] audi-
re et fixido videntur.

11 **C**ertio, inquit, illis idem: Malo ordinis ex falso fundamento. Nam
dicens circulum. I. Et hoc est ut in ita minci inveniam. Quid nunc respondere
bo? duo ponno dicenda sunt orationis exordiis dicam. unum minicunq[ue] ima-
ginationis atq[ue] intellectus mei fudis; quod illa verba (M[od]us adiutoriu[m]
voix moritur) aliter percepit, quam vel ipse audeo intendit: at
facili corrigitur, ignoransq[ue]: minicunq[ue] quia addo auctor suam fonda-
tiun, moxq[ue] fabdo. Et hunc vero me luculentis hinc dicit nec ellentissi-
mus Dominus. Hoc est; quia vel ideo magis remonstror, ut paxa dipi.

12 **I**uarto **T**reasurarius, **E**pistola **E**xposito **C**armini Gallici sensu adq[ue]
adfectu, sic replicat: Nulla yndicatio Regula fini operationis est.
Id est indignantes quandoq[ue] fabris la voce loquuntur, ut moribundis fabri-
bus exclamant validi! H[oc]. Inficiat nos do. faciat qui libet. M[od]us
pro sua imaginatione: mihi vero aqua vero meo sonetu, nos fini ratione
modulanti; ut amico Gallo mordet, mox flagitanti apertam, cur insulta-
tur? nos rationib[us] nos agitamus?

13 **Q**uinto dicit: Veno M[us]urgus alligatur (Modus, ut p[ro]p[ter]a sonus talens, do-
talis exprimat: nam modorum alternatio vero dicit fidei societatis. H[oc].
do hoc jam p[ro]p[ter]a abunde memini ad librum I. Et hoc est respondere.
Et quia sicut quisq[ue] fortius sonoribus, ut vero ratione voluntatibus
quandoq[ue] gabet, hoc addo:

'S RYKS
ARCHIEF'

Si fractus illabatur orbis: quid tam?

Improridum forint ruin. Nam ratione Tam[en] est, nos opinioni,
listi quo[rum] reddas.

14 **E**ccl[esi]o, hanc ex treasurario suo replicans ait post. Regulis accentuum
grammaticorum, variatibus, musicæ delectationis, contrario modu-

17

constans, omnino peditum. **X.** Maximas dilectas, fabae: at ne offensat
dimeit omnia. sed quia primo exordes pronuntiationis linguis effe
distinctas accurateasq; antequam sit delectabilis: fidri omnino nequit,
nisi tonis pronuntiationis harmonem auribus recte intimes, ut
illae veras delectationes de ipsius capore quidant.

15 **S**extino, sic exponit: si ostenduntur accentus verborum in mode
lationis, difficultas erit Musurgia. **X.** Difficilia quo vulca. unde
illae: Dermat frons rost, molla tegunt apes. Difficiles et bonifili
gros adq; ordinari intervalla, syllabasq; ut docant, delectent
et mouent. Et molius est illa ratione quam imaginacione sit.

16 **O**ctavo ait: Hammus sibi ipse contraxit, in quibusdam accentibus
tan numero quam in intervallo vocavit. **X.** numero me ducas tu, mego:
it enim ad arbitrium, uno et ad multum est. Quo vero in accentibus
intervallo formandis sit licentia, priori exposita dici.

17 **M**ono, accusat Hammum de usurpatis fallie relationibus consonan
tiam. **X.** Illas Musica verbis vobis religionis estimavit, cum
omnis concentus et consonantia continet latus simus Godorum
vero Musica, et voces ipsius stylo Gallico et olio, ut vulgo agunt,
namque utilis est, ut fore indueta. Nam si Tenebrarum Christica quarta
ait: Godus nomen si astringit Modis ut saltem ut saltem nos sonus vo
ximatis: cur si aliquis astringit Relationibus Harmonicis que longo
inferioris sunt Modis seu Circulis. Ego vero Relationes illas Musica
+ vel ab eadem omnino profini: fleximus ferimur ut in solo proximitatem consonantiarum immundirent.
total: quia in dignis concentus et
Quandiu enim ista facultas accedit, Musicae rerum introductio: tandem
vobis Musica regulis sua perfectione detrapit.

18 **I**ctuno, ait: Hammus dictione preparatoris confidat, nos autem ut part
es Periodi: idque malis ac hirsutis vocis crudelis, accedamus in medio. **X.**
Respondeo negando et sumptionem. De cetero vero hoc addo: quod mundi
tas etiam amori insit. cuius summa vobis maxoribus intervallis, minoribus
et locis minoribus intervallis magis approximanda videtur. Cetero alijs
rationibus molius docendi.

19 Postremo sic finit Tenebrarius ille: Hammus nullum rationem in conso
nantia seu Harmonia concentus representavit. **X.** Libertates magnas
Musurgi rationi habuit. Nisi quod vocis gravis et acuta concentus
proximas consonantias approximi malis quidam modum, prius seu acutes
vocis modulamentum, ut in intervalla singulis nos sonibus proxima, et
ad rationes concentus extata, conficiendas confeo. Hoc aurem magis

michi tam accuras dictitans, ut reverimus condrarum admittant, patiantur.
Hactenus ad ea quae musici Parisini mihi exponerent videbamus modis ho-
repondi; ne te hoc latentes quod ego non audeo respondetabas. In toto autem
negotio est, quod largius aliquid dicam. Primo quod mendib[us] mea n[on] quare
fuerit alicuius personar[um] vel artes, vel opera taxare: multo minis
me alicui comparare. novi enim quantum ea res homini studio no[n]pan
affeas: et ut inquit ille: Hoc faciunt fulti quo[n] gloria respondat manib[us].

Ininde studii de micio p[ro]p[ter]e. Nam rogabas nos semel a M[us]icis ut ali-
quas rationes Gallicas stylo meo, et mea sententia componendas, namq[ue]
juxta scientias artisq[ue], longo studio, ab ipso reprehensio mihi componenda legil
regulat ab ipso oraculo, modulamento musico xrius, dividendo et concordia
artans: tandem illius conditioni me accommodavi. Itaque deinde ut ille
vocabat, (Mercede tu vox mouiri) confisi, et transmisisti: at quia mons,
quos animo id cognoscet, nunc audi. Nidibus amico hoc debet ut mun-
tis mea sententias recte intelligat. Intelligens vero nos responderet ex
solo diagrammate: nisi mores de re Musica sententiam, a communis prae-
dictis rationibus agnoscatur addo ipsi explicatas habendas. Hinc quia de Musica
verbali agitur, xrius de verbis acceditibus; quorum rationes
natura docet, apud noto humana confusione omnibus nationibus ora-
scribit; egi. Quis itiam accentus linguae gallicae ad scripsi, de quo
dicitur in ratione pronunciationis illius, alio modo nos videbas. Nam
quamvis ex usu pronunciationis Galliarum audiebat dicitur, ab ipso
ex M[us]icis. tandem tenueris xodus longis et brevibus, quas accen-
tibus constare intellexeris: arbitrabaris tamquam quantitate syllabarum
xodus ad xodus, hoc est ad xodus, et rhythmos spectare; accentus
vero ad pronunciationem vulgarii redire volebas itaque, ut ex de
M[us]icis mundis mores xolum simu intelligeret; hoc est quid
ego sentires de linguis pronunciatione modulamento artans a
latis simu videt: Exotica vero de cetera mores pronunciationis, Lin-
guis pronunciatione leges nativae nolui, quas a confusione xriu-
das finitas. Et forte si Galli mundus mores recte atque quantus,
ab istius rei ratione pronunciatione sumant, aliquid aliud dicere
de pronunciatione musica statuerint. Ego deinde meo modo
modi am. Exposita autem mundus quo ad pronunciationem verborum
obseruantur, quomodo in Musico faciundis arbitrari. Mico roganti

randis deponi. Tunc nobis hadden omnium instrumentorum ad constructio-
nem Modulamentis; nec nos virtutes consonantiarum ad compositiones
concordes vocis gravis et acutis; ex tua pendentia exposui; atq[ue]
disti me.

Or audiens quoad utriusque orationem aliquid M[odul]ementum latet,
quod precepisti ex me requirebat: duo protulisti exempla. Primo
quidam, quonodo magni illius modi vox a meo dictum est: Et
quonodo ad mentem meam reduci potest, liberaliter et sine ullo
furo ostendi.

Ieundo vero, quonodo ego meo stylo fuit ragando rationum, nonne datus
vobis musicae modulationi auctari mallem exposui. nos quod adeo regulis
modi infestans dicere, ut nulla licentia concederetur: sed quod
varius legum observationis, et modulamentum, et rationes magis
perfici arbitrarietur. Itaq[ue] comparationes exirebunt, atq[ue] vobis te-
sti nos feci: differentiationes vero ostendi. Nihil vero de ejus artem in-
probum censui. Nam qui comparationes facere quidam potest confusus
ex ea statuerit: ubi et Principijs Elementisq[ue] rerum musicarum
dicitur? Nos concurrit illi motus in principijs: judicare
itaq[ue] illius opera mihi nefas est. Imo nec mihi cuius d[icitur] vobis
concurrit in principijs: (quia mihi ipsi, mihi in quaies soli, hoc studi-
um, illiusq[ue] profectus fore) condemnari, ergo potest aliqua nota confer-
re vobis mea qui potest? Is aliud vero singulariter contamus Itias nolim
descenderet, quia iste alterationibus consoniarum artiumq[ue] distas
potest obfuscatur, quas illius tractat. Nec si vicias te mea via
audiam, ido major, aut si poteris dicar, minor ero. Quisquis igitur
in me finis rationis dictus est, nos dictus estimabo. Rationib[us] omnis
Galliae Pl[ato] (ut ab fronte mentis quandoq[ue] aut preoccuperet
aut precurset: postea vero ad rationis sonus redat. Eadem quisq[ue]
sunt existentes manet: quisq[ue] Itias sibi sollestitiis virtutibus. De am-
icis vero confraternis atq[ue] ratione in operationes, si importanter regre-
nos deoro quoquo modo.

Ecce Mobilis tuis Pugni, quas modis et amicos Galli re-
ponendas: rationes nimirus allego, mentes ex parte rei Musicae
qua mihi factum est opinioris sola ratione, et perfici videbas
ad rationum solidarum leges aequi timas, quibus et intellectus, et

+ inquit quibusdam
multoties accipi) Hanib[ulus]
et ut prima

audib' molibus acquisitor' pax' sim' excolorai, redoco. Quis gat omnia
amicis regantibus liberaliter communico: at nemini ~~ex~~judicium facio:
nominis virtus' dico, nominis damna, nominis ego, nominis laido. Libera-
litatis et humanitatis est quod propono: idq' Reijoub. commodo offro.
Si quixiam nos placet m'a f'udentia, nos indignabor: ~~et~~ re'jicias
d'as, atq' relinquit. Et quid si mal' loquuntur, conscientia, et sommata
rationum loco, reddentur: nati' lib'one, nec ido ab ultiori ratione
locu, reddent disciplinariu' virtutumq' studiu' abstinebo. Si Galli
mei despolient conatur: si f'ias opinione' p'ro'f'ectas: si meas ratio-
nes nos p'od'vidant: si f'udentia m'a exordiuntur capro nolint:
si opinione' sua f'as' v'olint: si libertaten' quamcumq', quoniam cumq',
ubicumq', undicumq' comparandas, us'urpandas, Loquendo, scribendo,
modulando, concinndoq'; ex lego, atq' ambidextrians (addo ut sit ex
ratione' voluntas) fibi et tu decernant: ito; susq' d'q'z gabbo, et, id
facili.

Mecum gabito, ut novus quare fit mihi curta f'ux illa. Si metu'z
ultoriu' sit lib'at diff'rentia de' meib' is re' mu'sica cogitationibus:
nec hoc abnu' si cationis sonus id f'iat honorificentissim' f'emp' de
de omnibus It singul' loquar. Nam licet opinionibus de' dram'z, nos
ido maledicentias mihi licitas reddo, aut solo. Imo malis sup'drari
quare sup'draro: doceri quare doc'ros. Hoc enim difficulter, et arduum,
et: istud vero facile, et commodum. Ut audi' istius' noi a'pus de
nu' p'ro'f'etas, amicos a' Galli' quero: De, (Exempta Lingua Gallica
suos fibi libertaten' us'urpando) de alijs linguis etiam ita confund'.

M'eaq'z is re' Mu'sica auditas cogitationes etiam is Lingua Latina
nolint us'urpandas; addo ut accentus a' v'ocrib' solid' incultab'z
ambidextris negligi, et canendo, orkumxi' nos sit? quare amicos
atq' r'andis hoc queror; taz amicos, candidamq' (et si p'oki' nos sit
rationibus intructas) responsiones expono.

Cua p'ozno est humanitatis Mol. B'ugd'ni. Hic amici' sim' tandem
m'ei caus' ha' subi'ro' molisti'as, totisq' m'das fibi decandas amicos
candidatas: quanquam illius' se non'ui' p'ontaf'us et tu f'emp' de
v'ord', et solita intelligere' diffidet. Mi' vero ut nosti' impotiu'
gabeb', et p'erto f'um ad tua obsequia. Nam de ido magis gaudeo,
quod doctionibus virib' studia m'a, Reijoub. Bon' solon' dicata,

19.

placard. Promis habendo de Mafangia rationes ante hac optigitar-
tis, atq[ue] a paucis diebus ad orationem ordinatus; aliaq[ue] quod a me
postulasti prima oportunitate transmittas. Hanc et felicitatem
in d[omi]ni novi anni auxicia, in multis annos deo adspicendi con-
tinua. Iohannes Bartolomei XII Januarii. 115. DC. XLI.